

De programma integriteit van de interventie Invloedrijke Communicatie en Taal

Student: Maartje van der Aa (s3202399)

Begeleider: M. Rorije MSc.

2e beoordelaar: Prof dr. M. Smit

Rijksuniversiteit Groningen

Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

Pedagogische Wetenschappen

Juni, 2022

Aantal woorden: 8503 (exclusief referenties en bijlagen)

Summary

Title: The program integrity of the Influence Communication & Language intervention. **Problem:** There is a need to support communication partners through video feedback coaching to improve communication with individuals with ADB. Using completed viewing guides by communication coaches, as part of the Influence Communication and Language intervention, this support is provided. Using the viewing guides, the coaches noted what was discussed between the communication partner and person with ADB. It has not yet been shown whether the coaching sessions were conducted as intended in the IC&T intervention. This study investigated how communication coaches carry out this intervention and to what extent there is agreement with the design of the intervention. **Goal:** The purpose was to gain insight into how the intervention IC&T was carried out by the coaches and to what extent it corresponds to the intended design of the intervention. It was investigated to what extent the categories of the viewing guide were completed by the coach and how the working relationship with the communication partner was assessed. **Method:** A viewing guide was used to determine what extent the communication coaches implement components of the program during the video feedback sessions. These viewing guides were coded using the program ATLAS.ti, and then both quantitative and qualitative mapping was done to determine which content and transcending categories were discussed. **Results:** Coaches completed a selection of items for both the categories and reflection questions of the viewing guide. **Conclusion:** The implementation of the Influence Communication and Language intervention by the coaches does not fully match the intended design of the intervention IC&T. It is recommended that a clear intervention protocol be drawn up and follow-up research be conducted to determine the reason for the coaches' failure to complete all categories on the viewing guide.

Inleiding

Personen met aangeboren doofblindheid (ADB) ervaren dagelijks serieuze problemen in de communicatie. Communicatie wordt gedefinieerd als een vorm van gedeelde interactie waarbij betekenis wordt doorgegeven en gedeeld met communicatiepartners (Janssen et al., 2003). Aangeboren doofblindheid houdt in dat personen zijn geboren met zowel visuele als auditieve beperkingen. Deze personen ondervinden vaak belemmeringen op het gebied van communicatie en taal (Bruce, 2005). De meeste mensen met ADB hebben daarnaast een ontwikkelingsachterstand (Bruce, 2005; Ask Larsen, 2016). Personen met ADB zijn afhankelijk van de lichamelijk-tactiele modaliteit om zich te uiten en bedoelingen met anderen te delen. Onvoldoende aanbod van lichamelijk-tactiele communicatie vanuit de sociale omgeving leidt tot gebrek aan symbolische en talige communicatie bij personen met ADB (Larsen, 2016).

Personen met ADB zijn afhankelijk van belangrijke volwassenen uit hun omgeving, ook wel communicatiepartners genoemd (Bruce, 2005). Er is voor communicatiepartners gespecialiseerde kennis en training nodig om goede interacties en communicatie met personen met ABD te realiseren (Janssen et al., 2003). In het algemeen zijn de communicatiepartners niet kundig genoeg in tactiele communicatie en tactiele gebarentaal, zij missen namelijk inzichten en vaardigheden met betrekking tot de lichamelijk-tactiele modaliteit. De vaardigheden in de lichamelijk-tactiele modaliteit of in tactiele gebarentaal zijn echter essentieel voor communicatie door de cliënt (Bruce, 2005). Personen met ADB worden door de ontbrekende vaardigheden van hun communicatiepartner mogelijk niet goed begrepen, wat problemen van de interactie kan veroorzaken (Janssen et al, 2003). Volgens Janssen et al. (2003) is er behoefte aan ondersteuning bij de communicatiepartners door middel van video-feedback coaching om de communicatie met personen met ADB te bevorderen.

Eerder uitgevoerde video-feedback interventies, 'Contact' en 'Hoge Kwaliteit Communicatie' (HKC), hebben geleid tot een verbeterde communicatie tussen communicatiepartners en personen met ADB. De communicatiepartners konden namelijk de signalen van personen met ADB beter herkennen en ze konden beter afstemmen op de personen (Janssen et al., 2013). In beide interventies is video-feedback coaching ingezet, waarbij ondersteuning wordt geboden door een communicatiecoach aan de communicatiepartner om verbetering van de interactie met personen met ADB te realiseren. Video-feedback sessies houden in dat de interactie tussen personen wordt bekeken op videobeelden en vervolgens wordt geëvalueerd (Fukkink, 2008). Volgens Fukkink et al. (2010) is het belangrijk dat de coach positieve feedback geeft en dat dit bijdraagt aan een goede, betrouwbare hulpverlenersrelatie. Het is daarnaast voor effectieve video-feedback interventies van belang dat de coach positieve bekrachtiging van sensitief responsief gedrag tijdens de video-feedback sessies kan laten zien (Damen et al., 2020). Het is bovendien van belang dat de coach inhoudelijke kennis heeft over de doelgroep en over de gewenste gedragingen van de personen met ADB en de communicatiepartners. Ondanks een goede beschrijving van de elementen waaruit de video-feedback interventies voor communicatiepartners van personen met ADB bestaan, is uit de studie van Damen et al. (2020)

gebleken dat er toch gebrek aan informatie is over hoe de keuze voor bepaalde video's voor video-feedback wordt gemaakt. Daarnaast blijkt uit deze studie dat de informatie over de rol van de coach tijdens de video-feedback sessies gering is.

In dit onderzoek zal worden onderzocht hoe communicatiecoaches een nieuwe video-feedback interventie hebben uitgevoerd. Deze interventie Invloedrijke Communicatie en Taal (IC&T), onderdeel van het promotieonderzoek 'Vertel Het!', is recent ontwikkeld en toegepast in de praktijk. De interventie is gebaseerd op de bovengenoemde interventies Contact en HKC. Er is eerder onderzoek gedaan binnen de interventie IC&T, namelijk door Kingma (2022), waarbij onder andere werd onderzocht welke inhoudelijk en overstijgende categorieën de coach heeft besproken tijdens de interventie IC&T. Er is in het onderzoek van Kingma (2022) geconcludeerd dat de betrokken coaches bij de interventie IC&T een selectie van de categorieën hebben besproken tijdens de interventie en zich over het algemeen niet aan de stappen van de training hebben gehouden. Er is aan de interventie IC&T een aantal nieuwe elementen toegevoegd, namelijk de uitbreiding van communicatie en taal en het bevorderen van de eigen invloed en het inzetten van de tast (Damen et al., 2014; Janssen et al., 2003). Deze elementen zijn toegevoegd aangezien het doel van de interventie is de (tactiele)communicatie van personen met ADB en hun communicatiepartner te verbeteren.

De interventie is opgezet als een training voor communicatiepartners en bestaat uit coaching sessies ondersteund door een communicatiecoach waarin drie verschillende fases zijn verdeeld. Fase 1 is gericht op het bevorderen van afstemming. Fase 2 is gericht op de verbetering van betekenisoverdracht en fase 3 is gericht op het versterken van fase 1 en 2 en de uitbreiding van communicatie en taal. De coach heeft een rol in de verbetering van de communicatie tussen de communicatiepartner en de persoon met ADB. Tijdens de coaching sessies is gebruikt gemaakt van een document, kijkwijzer genoemd, die is ingevuld door de communicatiecoaches om de communicatie tussen de communicatiepartner en de persoon met ADB in kaart te brengen, zie bijlage 1 en 2. Voor elke fase van de interventie is een andere kijkwijzer, waar zich interactie en communicatie categorieën bij aansluiten. Daarnaast zijn er drie overstijgende categorieën binnen de fases, namelijk tast, communicatiemiddelen en taal en eigen invloed. Aan het eind geeft de communicatiecoach een evaluatie van het gesprek met de communicatiepartner, waarin zeven vragen zijn opgesteld over de werkrelatie tijdens de coachgesprekken. Aan de hand van deze vragen beoordeelt de communicatiecoach de werkrelatie met de communicatiepartner. Deze relatie is afhankelijk van verschillende factoren. Negatieve interacties kunnen bijvoorbeeld de werkrelatie tussen de coach en cliënt verslechteren (Ramos-Sanchez et al., 2002). Een positieve werkrelatie daarentegen heeft tot gevolg dat de cliënt eerder gevoelige informatie zal delen met de coach, wat bevorderend is voor het coaching proces (Kretzschmar, 2010). Er is daarnaast uit eerder onderzoek gebleken dat de werkrelatie de belangrijkste succesfactor is in het coaching proces (Baron & Morin, 2009; De Haan et al., 2013; Gyllensten & Palmer, 2007; Kemp, 2008). Het is van belang te

onderzoeken hoe de werkrelatie wordt beoordeeld door de communicatiecoach, omdat hiermee iets kan worden gezegd over het succes van de coaching.

Bij de interventie IC&T is, net als bij de interventies Contact en HKC, nog niet gebleken of de coaching sessies daadwerkelijk zijn uitgevoerd zoals is beoogd. Het is van belang meer inzicht te krijgen in de implementatie van de interventie aangezien het uitvoeren van een interventie zoals die beoogd is, essentieel is voor een succesvolle implementatie van een interventie (Harn et al., 2013). Het uitvoeren van een interventie zoals beoogd wordt ‘programma integriteit’ genoemd.

Het doel van dit huidig onderzoek is inzicht verkrijgen over de wijze waarop de interventie IC&T is uitgevoerd door de coaches. Met behulp van de volgende onderzoeksvraag wordt dit onderzocht: *“In hoeverre hebben coaches de interventie Invloedrijke Communicatie en Taal uitgevoerd zoals beoogd in de interventie IC&T gedurende de coaching van betrokken communicatiepartners?”*. De onderzoeksvraag wordt aan de hand van twee deelvragen onderzocht: 1) ‘In welke mate worden de categorieën van de kijkwijzers door de coaches besproken?’ 2) ‘Hoe beoordelen de coaches de werkrelatie met de communicatiepartners?’. In de masterthesis van Kingma (2022) wordt geconcludeerd dat de coaches zich over het algemeen niet aan de stappen van de training hebben gehouden. De verwachting in dit huidig onderzoek is dan ook dat de coaches de interventie niet volledig uitvoeren zoals beoogd in de interventie IC&T, maar dat een aantal onderdelen van de training worden ingezet bij de video-feedback coaching en de gesprekken met de communicatiepartners.

Methode

Onderzoeksdesign

Dit onderzoek betrof een beschrijvend, observationeel onderzoek met een meervoudig N=1 design (Van Loon et al., 2015). Er is aan de hand van kwalitatieve inhoudsanalyse onderzocht wat de communicatiecoaches tijdens de coachgesprekken hebben besproken en in hoeverre dit overeenkomt met de opzet van de interventie IC&T. Hiervoor is gebruikt gemaakt van kijkwijzers die zijn ingevuld door de communicatiecoaches die hebben deelgenomen aan het promotieonderzoek ‘Vertel Het!’ gedurende de drie fasen van de interventie IC&T.

Participanten

De participanten zijn reeds verworven door gedragsdeskundigen die werkzaam zijn bij Nederlandse organisaties die onderwijs en begeleiding bieden aan personen met ADB, het betrof de communicatiecoaches die de interventie IC&T hebben uitgevoerd en de communicatiepartners van de personen met ADB.

De communicatiecoaches moesten voldoen aan vier inclusiecriteria. Ten eerste moesten de coaches ervaring hebben met het coachen van communicatiepartners door middel van video-feedback sessies. Ten tweede moesten de coaches minstens vier jaar gewerkt hebben met personen met ADB.

Ten derde moesten ze beschikbaar zijn voor een periode van ten minste 24 maanden. Ten slotte moesten de coaches tijd kunnen besteden aan het project om de coaching uit te voeren.

Er hebben in totaal tien coaches deelgenomen aan het promotieonderzoek 'Vertel Het!' en in dit onderzoek zijn vier coaches onderzocht. Coach 1 en 2 waren vrouw en hadden een leeftijd van 52 jaar. Coach 3 was vrouw en had een leeftijd van 51 jaar en coach 4 was ook vrouw en had een leeftijd van 43 jaar. Het aantal jaren werkervaring als communicatiedeskundige van de coaches varieerde tussen de 12 en 22 jaar. Alle vier de coaches waren bekend met de interventies Contact en HKC en coach 1, 2 en 3 waren ook bekend met video-feedback sessies. Coach 4 daarentegen was niet bekend met video-feedback sessies. In tabel 1 staat een overzicht van de kenmerken van de vier communicatiecoaches.

De communicatiepartners moesten ook voldoen aan twee inclusiecriteria. Ten eerste moesten zij primaire ondersteuningspartners zijn van de persoon met ADB, waarbij ten minste 2 keer per week een contactmoment was met deze persoon. Ten tweede moesten de coaches minstens 24 maanden beschikbaar zijn voor het project.

Tabel 1*Overzicht van de kenmerken van de communicatiecoaches*

Communicatie-coach	Geslacht	Leeftijd	Functie	Opleiding	Werkervaring doelgroep	Werkervaring communicatie-deskundige	Werkervaring video-interactie begeleiding	Ervaring Contact/HKC	Beschikbaar gedurende interventie
Coach 1	V	52	Leerkracht	WO	30 jaar	20 jaar	13 jaar	Meerdere malen toegepast in praktijk	Ja
Coach 2	V	52	Deskundige Communicatie/ Casemanager	SPH en 3 jaar Orthopedagogiek	12 jaar	12 jaar	10 jaar	Kennis van Contact en ervaring HKC	Ja*
Coach 3	V	51	Deskundige Communicatie	WO Orthopedagogiek	30 jaar	22 jaar	22 jaar	Communicatiecoach bij HKC en ervaring met beide interventies	Ja
Coach 4	V	43	Ambulant begeleider	Spw4	14 jaar	Geen	Opleiding net afgerond	Contact: communicatiepartner en HKC scholing gevolgd	Ja

Ja* = Coach 2 is later begonnen

Interventieprocedure

De interventie IC&T is opgezet als een training voor communicatiepartners en bestaat uit zeven individuele coaching sessies en twee groeps-coaching sessies ondersteund door een communicatiecoach, de individuele coaching sessies zijn verdeeld over drie verschillende fases.

De coaches hebben een training gevolgd over de inhoud en de opzet van de interventie. Hierin is besproken hoe de verschillende fases van de interventie en de gesprekken tijdens de fases zijn ingericht. Tijdens de eerste en de tweede fase van de interventie hebben er twee coachgesprekken plaatsgevonden en gedurende de derde fase drie gesprekken. De eerste fase duurde vijf weken en was gericht op het bevorderen van afstemming en het delen van emoties. De tweede fase duurde acht weken en was gericht op het verbeteren van betekenisoverdracht. De derde fase duurde tien weken en was gericht op het versterken van fase 1 en 2 en de uitbreiding van communicatie en taal. Daarnaast had de training betrekking op de rol van de coaches tijdens de video-feedback sessies en wat de uitgangspunten van deze sessies waren, namelijk het benadrukken van aanwezige elementen tijdens de communicatie en het herkennen van patronen tijdens de communicatie.

Tijdens de interventie IC&T voert de communicatiecoach de individuele coaching sessies met de communicatiepartner van een persoon met ADB. Hierin worden de opnames van de communicatie tussen de communicatiepersoon en een persoon met ADB geanalyseerd. Deze analyses zijn gedaan aan de hand van de kijkwijzers. Elke fase van de interventie heeft een andere kijkwijzer en de kijkwijzers zijn opgesteld in verschillende categorieën, waarin de communicatiecoach aangeeft wat hij of zij ziet en vervolgens welke doelen gesteld kunnen worden en hoe deze doelen bereikt kunnen worden. Tijdens de individuele coaching werd de vraagstelling die samen met het team is geformuleerd besproken. Vervolgens werden de beelden bekeken met deze vraagstelling in het achterhoofd. De categorieën werden gebruikt in de communicatie tijdens de videoanalyse. Bij elke fase stonden andere categorieën centraal. De coach kon hierdoor geneigd zijn de focus te leggen op de categorie die passend was bij de fase, waardoor andere categorieën niet aan bod zijn gekomen tijdens de coaching.

Onderzoeksprocedure

De participanten van het onderzoek hebben voorafgaand aan hun deelname een toestemmingsformulier ingevuld, waarmee zij toestemming gaven voor deelname aan de interventie. Voor het promotieonderzoek 'Vertel Het!' is voorafgaand aan het onderzoek toestemming gegeven door de Ethische Commissie van Pedagogische- en Onderwijswetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen. Voor dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van de data uit 'Vertel Het!'. De data van dit onderzoek wordt opgeslagen op een beveiligde schijf van de Rijksuniversiteit Groningen, welke garandeert dat de onderzoeksgegevens van persoonlijke aard te allen tijde vertrouwelijk blijven en niet tot de individuele persoon herleid kunnen worden. De privacy van de participanten en de data wordt op deze manier gewaarborgd.

Tijdens dit onderzoek zijn in totaal 50 kijkwijzers gecodeerd en geanalyseerd aan de hand van het programma ATLAS.ti. Om de kijkwijzers op de juiste manier te coderen heeft de onderzoeker van dit onderzoek een training ontvangen van de hoofdonderzoeker van ‘Vertel Het!’. Er is tijdens de training geoefend met fictieve kijkwijzers, uit elke fase was er een gewone kijkwijzer en een verkorte versie van de kijkwijzer. Hierna zijn nog twee extra fictieve kijkwijzers toegevoegd aan de training. In totaal is tijdens de training geoefend met 8 fictieve kijkwijzers. De fictieve kijkwijzers zijn gecodeerd en hierna zijn de codes die zijn opgesteld tijdens het coderen met elkaar besproken, dit proces wordt kalibreren genoemd. Op deze manier kon worden achterhaald waar en op welke manier er verschillend werd gecodeerd. Ten slotte zijn de codes opgesteld die bruikbaar waren voor het coderen van de kijkwijzers van de interventie IC&T.

Instrumenten

Om vast te stellen in welke mate de communicatiecoaches tijdens de video-feedback sessies de componenten van het programma implementeren is gebruik gemaakt van kijkwijzers (zie bijlage 1). Deze kijkwijzers zijn documenten waarin de communicatiecoach informatie noteert over de communicatie tussen de communicatiepartner en de persoon met ADB. Daarnaast werden in de kijkwijzers de inhoudelijke en overstijgende categorieën van de fases van de interventie IC&T genoemd.

Voor elke fase van de interventie is een kijkwijzer, deze kijkwijzer bevat voor iedere fase verschillende categorieën. Op de kijkwijzer wordt eerst door de coach aangegeven wat de vraagstelling tijdens het gesprek en de vraagstelling vanuit het team is. Hierna is weergegeven wat hij of zij ziet, welke doelen voor de categorie gesteld kunnen worden en hoe de doelen bereikt kunnen worden. Bij de omschreven doelen wordt in sommige gevallen door de coach een suggestie voor de communicatiepartner gedaan.

Bij fase 1 in de kijkwijzer staat de hoofdcategorie afstemming, een voorbeeld hiervan is de subcategorie ervaringen. Bij fase 2 in de kijkwijzer staat de hoofdcategorie betekenisoverdracht, een voorbeeld hiervan is de subcategorie verwijzende communicatie. Bij fase 3 in de kijkwijzer staan de hoofdcategorieën uit fase 1 en 2, afstemming en betekenisoverdracht. Daarnaast staat in fase 3 de hoofdcategorie uitbreiding gebarentaalontwikkeling, een voorbeeld hiervan is de subcategorie gebaren (taal) ontwikkeling (‘scaffolding’). De kijkwijzer wordt afgesloten met het onderdeel ‘de coach aan het woord’. Hierin wordt de mening van de coach over de werkrelatie met de communicatiepartner, de algemene indruk van het gesprek en verbeterpunten voor de communicatiecoach besproken, een voorbeeldvraag uit dit onderdeel is: ‘Hoe verliep de samenwerking tussen jou en de communicatiepartner?’.

Naast de gewone kijkwijzers is gebruik gemaakt van verkorte versies van de kijkwijzers (zie bijlage 2). De verkorte versie van de kijkwijzer bevat verschillende categorieën, waarin de coach een kort verslag heeft gegeven van het gesprek en vervolgens heeft aangegeven welke categorieën zijn

besproken, hierbij werd in sommige gevallen een toelichting gegeven. De coaches hebben tijdens het promotieonderzoek 'Vertel Het!' aangegeven dat zij behoefte hadden aan deze verkorte versies, omdat de gewone kijkwijzers voor sommigen te uitgebreid waren om tijdens de gesprekken met de communicatiepartner in te vullen. Voor iedereen coach kwam de mogelijkheid gebruik te maken van de verkorte versie van de kijkwijzer, maar hier is niet door iedereen gebruik van gemaakt.

Data-analyse

De video-feedback sessies zijn in kaart gebracht aan de hand van de kijkwijzers. Met behulp van codering zijn de gegevens uit de kijkwijzers gecodeerd, waarbij gebruikt is gemaakt van deductieve inhoudsanalyse. In de kijkwijzers zijn hoofdcategorieën opgesteld die zijn gebruikt als codes. Aan deze hoofdcodes zijn vervolgens subcodes toegevoegd. Voor het onderdeel de coach aan het woord, wat de werkrelatie met de communicatiepartner betrof, zijn ook hoofdcategorieën en subcodes opgesteld. De directe inhoudsanalyse is toegepast, omdat de codes voor en tijdens de data-analyse zijn afgeleid uit theorie of andere onderzoeksresultaten (Hsieh & Shannon, 2005). De theorie is al van belang bij het vooraf opstellen van de codes, wat betrekking heeft op de deductieve analyse. Daarnaast worden de fragmenten die niet met de vooraf opgestelde codes gelabeld kunnen worden inclusief gecodeerd.

Resultaten

De ingevulde kijkwijzers door de communicatiecoaches zijn aan de hand van het programma ATLAS.ti gecodeerd. Tabel 2 geeft het aantal kijkwijzers en welke kijkwijzers per coach missen weer. Coach 1, 2 en 4 hebben gesprekken gevoerd met meerdere communicatiepartners en coach 3 heeft met 1 communicatiepartner gesprekken gevoerd. Op het aantal missende kijkwijzers is een toelichting te geven, dit is te zien in tabel 2. Er is voor het missen van kijkwijzers onderscheid gemaakt tussen het wel hebben plaatsgevonden van gesprekken en het niet hebben plaatsgevonden. In tabel 2 is te zien dat er in totaal tien kijkwijzers missen door uitval van de communicatiepartner. Er missen zes kijkwijzers door uitval van communicatiepartner 3 en er missen vier kijkwijzers door uitval van communicatiepartner 11, dit betekent dat 13% van de kijkwijzers om deze reden niet is ingevuld. In totaal zijn er zeventien kijkwijzers niet ingevuld terwijl de gesprekken wel zijn gevoerd, dit betekent dat 22,1% van de kijkwijzers om deze reden niet is ingevuld. Totaal is 35,1% van de kijkwijzers niet ingevuld. De missende kijkwijzers wegens uitval van de communicatiepartner zijn niet meegenomen in de resultaten. Tabel 3, 4 en 5 hebben betrekking op de ingevulde inhoudelijke en overstijgende categorieën op de kijkwijzer door de coaches per fase. Daarnaast is in de kwalitatieve analyses aandacht besteed aan twee categorieën uit de kijkwijzer, de vraagstellingen en welke doelen gesteld kunnen worden en hoe deze doelen bereikt kunnen worden. Bij coach 1, 2 en 3 was er geen team betrokken, waardoor de vraagstelling vanuit het team niet is ingevuld op de kijkwijzer. Bij coach 4

was er wel een team betrokken en is de vraagstelling vanuit het team meerdere keren ingevuld op de kijkwijzer.

Tabel 2*Overzicht van de gesprekken van de coaches*

Coach	Aantal kijkwijzers	Missende kijkwijzers	Toelichting
<i>Coach 1</i>			
CP1	7	-	-
CP2	5	2	De gesprekken zijn wel gevoerd, maar er zijn geen kijkwijzers ingevuld
CP3	1	6	CP was niet meer betrokken, geen gesprekken meer gevoerd vanaf 1.2 dus geen kijkwijzer ingevuld
<i>Coach 1/2</i>			
CP 4	3	4	Coach 2 heeft de gesprekken overgenomen van coach 1 vanaf 2.1, maar vanaf 2.2 geen kijkwijzer ingevuld
<i>Coach 2</i>			
CP 5	1	6	De gesprekken zijn wel gevoerd, maar er zijn geen kijkwijzers ingevuld
<i>Coach 3</i>			
CP6	5	2	1 gesprek is niet geweest en 1 gesprek is niet opgenomen, hiervoor zijn geen kijkwijzers ingevuld
<i>Coach 4</i>			
CP7	6	1	De gesprekken zijn wel gevoerd, maar de kijkwijzers zijn niet volledig ingevuld
CP8	6	1	De gesprekken zijn wel gevoerd, maar de kijkwijzers zijn niet volledig ingevuld
CP9	7	-	-
CP10	6	1	De gesprekken zijn wel gevoerd, maar de kijkwijzers zijn niet volledig ingevuld
CP11	3	4	CP stopte met werken op de locatie, geen gesprekken meer gevoerd vanaf 2.2 dus geen kijkwijzer ingevuld

*CP = Communicatiepartner

Inhoudelijke en overstijgende categorieën per fase van de interventie IC&T

Fase 1

Er zijn verschillende categorieën ingevuld op de kijkwijzer in fase 1, dit is te zien in tabel 3. In fase 1 is 9,1% van de kijkwijzers niet ingevuld. Daarnaast is in fase 1 83,6% van de inhoudelijke en overstijgende categorieën ingevuld op de kijkwijzers door de coaches. De categorieën initiatieven, onderwerpen en eigen invloed zijn het minst vaak aan bod gekomen en de categorie regulatieaspecten is het meest vaak aan bod gekomen.

Kwalitatieve analyse van coach 1

De vraagstelling tijdens het gesprek is voor bijna elk gesprek van coach 1 in fase 1 ingevuld op de kijkwijzer. De vraagstelling richtte zich op het stellen van vragen, gedeeld begrip, ontvangstbevestiging en declaratieve communicatie.

De communicatiecoach heeft in fase 1 voor elk gesprek iedere categorie ingevuld op de kijkwijzer, dit is te zien in tabel 3.

Er zijn verschillende suggesties gedaan door communicatiecoach 1 in fase 1. Volgens communicatiecoach 1 wordt bij de categorie tast in fase 1 tactiele gebaren ingezet, hierbij wordt de suggestie gegeven om meer gebruik te maken van tactiele bevestigingen en aanrakingen. Daarnaast geeft de communicatiecoach in fase 1 bij de categorie aandacht de suggestie dat de communicatiepartner meer aandacht mag geven aan de cliënt. Bij de categorie affectieve betrokkenheid wordt als suggestie gegeven dat er uitgebreidere emoties getoond mogen worden door de cliënt. Bij de categorie initiatieven wordt de suggestie aan de communicatiepartner gegeven om op een lager tempo aan de cliënt te laten merken dat hij de initiatieven van de cliënt heeft opgemerkt. Ten slotte is aangegeven dat het tempo van de cliënt erg hoog is, de suggestie hierbij is dan ook dat het tempo verlaagd mag worden.

Kwalitatieve analyse van coach 2

De vraagstelling tijdens het gesprek is door coach 2 in fase 1 op de kijkwijzer ingevuld, hierbij stond het herkennen van aandacht centraal.

De communicatiecoach heeft in fase 1 met communicatiepartner 5 alle categorieën ingevuld op de kijkwijzer, dit is te zien in tabel 3.

Er is door communicatiecoach 2 in fase 1 aangegeven dat er sprake is van gedeelde aandacht. Als suggestie is bij de categorie aandacht gegeven dat het tempo omlaag moet, zodat de signalen van de cliënt beter opgepakt worden. Daarnaast geeft de communicatiecoach aan dat zowel de cliënt als de communicatiepartner beurten mag nemen. Hierbij wordt als suggestie gegeven dat de initiatieven van de cliënt herhaald moeten worden door de communicatiepartner.

De coach sluit goed aan bij de vraag van de communicatiepartner en de inhoud van de interventie, aangezien de vraagstelling over aandacht ging en de coach suggesties heeft gegeven bij de categorie aandacht.

Kwalitatieve analyse van coach 3

De vraagstelling tijdens het gesprek is door coach 3 in fase 1 op de kijkwijzer ingevuld en had betrekking op het nemen van initiatief en het geven van bevestiging hierbij.

De communicatiecoach heeft in fase 1 alle categorieën ingevuld op de kijkwijzer, dit is te zien in tabel 3.

Er zijn verschillende suggesties gedaan door de communicatiecoach in fase 1. Volgens de coach wordt tast ingezet aan de hand van aanrakingen, hierbij wordt de suggestie gegeven dat er ook hand-onder-handcontact ingezet mag worden. Bij de categorie regulatieaspecten is aangegeven door de communicatiecoach dat de cliënt veel verwerkingstijd nodig heeft en dat het tempo van de communicatiepartner te hoog is. De communicatiecoach geeft hierom de suggestie aan de communicatiepartner het tempo te verlagen. Ook geeft de coach de suggestie om emoties en initiatief te bevestigen.

De gegeven suggestie door de coach over het geven van bevestiging sluit aan bij de vraagstelling van de communicatiepartner en de inhoud van de interventie.

Kwalitatieve analyse van coach 4

De vraagstelling tijdens het gesprek is in elk gesprek door coach 4 in fase 1 ingevuld op de kijkwijzer. De vraagstelling richtte zich op verschillende aspecten, zoals het inspelen en begeleiden van de cliënt, het tempo van de beurtwisseling, het vasthouden van interesse, het ondersteunen van eigen gebaren, aansluiting bij de belevingswereld van de cliënt, gedeeld begrip en het verkrijgen van aandacht. De vraagstelling vanuit het team is een enkele keer aan bod gekomen, waarbij het reguleren van intensiteit centraal stond.

Communicatiecoach 4 heeft in fase 1 verschillende categorieën ingevuld op de kijkwijzer, dit is te zien in tabel 3.

Er is een aantal suggesties gedaan door coach 4 in fase 1. Ten eerste is bij de categorie onderwerpen aangegeven dat er meer gesproken mag worden over vanzelfsprekende dingen. Ten tweede heeft de coach benoemd bij de categorie eigen invloed dat de cliënt nog meer invloed mag uitoefenen. Tot slot is aangegeven bij de categorie communicatiemiddelen en taal dat er veel verbaal wordt gecommuniceerd, hierbij is vervolgens als suggestie gegeven dat er bij de communicatiepartner meer bewustwording moet komen.

Tabel 3

Overzicht van de door de coach ingevulde inhoudelijke en overstijgende categorieën op de kijkwijzer behorend bij fase 1 per coach per communicatiepartner

	Ervaringen	Aandacht	Initiatieven	Beurten	Affectieve betrokken- heid	Regulatie- aspecten	Tast	Communicat ie- middelen en taal	Onder- werpen	Eigen invloed
<i>Coach 1</i>										
CP1										
CP2										
CP3*										
<i>Coach 1/2*</i>										
CP4										
<i>Coach 2</i>										
CP5*										
<i>Coach 3</i>										
CP6*										
<i>Coach 4</i>										
CP7										
CP8										
CP9										
CP10										
CP11										

Noot. ■ = wel ingevuld op de kijkwijzer

*CP = Communicatiepartner

*Coach 1/2 = Coach 1 heeft gecoacht

*CP3 = uitgevallen halverwege fase 1 (kijkwijzer 1.2 mist)

*CP5 = kijkwijzer 1.1 mist

*CP6 = kijkwijzer 1.2 mist

Fase 2

Er zijn verschillende categorieën ingevuld op de kijkwijzer in fase 2, dit is te zien in tabel 4. In fase 2 is 31,8% van de kijkwijzers niet ingevuld. Daarnaast is in fase 2 52,5% van de inhoudelijke en overstijgende categorieën ingevuld op de kijkwijzers door de coaches. De categorieën communicatiemiddelen en taal, onderwerpen en eigen invloed zijn het minst vaak aan bod gekomen op de kijkwijzer en de categorieën tast en imperatieve en/of declaratieve communicatie zijn het meest vaak aan bod gekomen op de kijkwijzer.

Kwalitatieve analyse van coach 1

De vraagstelling tijdens het gesprek is niet voor elk gesprek door coach 1 in fase 2 ingevuld op de kijkwijzer. In het gesprek waarbij de vraagstelling wel naar voren is gekomen ging het over gedeeld begrip.

Communicatiecoach 1 heeft in fase 2 een aantal categorieën aan bod laten komen, dit is te zien in tabel 4.

Er is aangegeven door de communicatiecoach bij de categorie communicatiemiddelen en taal dat er vooral tactiele gebaren, verwijzers en foto's worden ingezet. Hierbij is vervolgens de suggestie gegeven meer gebaren te gebruiken.

Kwalitatieve analyse van coach 2

De vraagstelling tijdens het gesprek is door coach 2 voor het gesprek in fase 2 ingevuld op de kijkwijzer, waarbij imperatieve en/of declaratieve communicatie centraal stond.

De communicatiecoach heeft in het gesprek met communicatiepartner 4 in fase 2 een aantal categorieën ingevuld op de kijkwijzer, dit is te zien in tabel 4.

Er is door de communicatiecoach aangegeven dat gebarentaal en hand-onder-handcontact veel wordt ingezet, dit is terug te zien bij de categorie communicatiemiddelen en taal. Er is geen suggestie gegeven door de coach.

Kwalitatieve analyse van coach 3

De vraagstelling tijdens het gesprek is door coach 3 voor het gesprek in fase 2 ingevuld op de kijkwijzer en richtte zich op de tactiele communicatie en het afsluiten van activiteiten.

De communicatiecoach heeft in het gesprek in fase 2 bijna alle categorieën naar voren laten komen, dit is te zien in tabel 4. De categorie eigen invloed is als enige niet ingevuld op de kijkwijzer.

Er is door de communicatiecoach de suggestie gegeven om handelingsvolgordes aan de brengen in activiteiten.

De coach sluit goed aan bij de vraag van de communicatiepartner en de inhoud van de interventie, aangezien de vraagstelling betrekking had op het afsluiten van activiteiten en de coach hierin een suggestie heeft gegeven.

Kwalitatieve analyse van coach 4

De vraagstelling tijdens het gesprek is in elk gesprek door coach 3 in fase 2 ingevuld op de kijkwijzer, hierbij zijn verschillende onderwerpen naar voren gekomen. Het gebruik van gebaren, het delen van plezier en het maken van eigen keuzes stonden centraal in de vraagstelling tijdens het gesprek. Coach 4 heeft in fase 2 ook meerdere keren de vraagstelling vanuit het team ingevuld op de kijkwijzer, deze vraagstelling richtte zich voornamelijk over communicatieve betekenis en het uitbreiden van contact.

De communicatiecoach heeft in de gesprekken in fase 2 verschillende categorieën naar voren laten komen, dit is te zien in tabel 4.

Er is door de coach focus gelegd op de categorie aandacht, waarbij het ging om waar de aandacht van de cliënt ligt en hoe je aandacht kunt krijgen. Daarnaast is aandacht besteed door de coach aan het onderwerp eigen invloed en het maken van eigen keuzes, waarbij de suggestie is gegeven de cliënt te vragen mee te helpen met het verrichten van handelingen.

De coach sluit goed aan bij de vraag van de communicatiepartner en de inhoud van de interventie, aangezien de vraagstelling deels betrekking had op het maken van eigen keuzes en de coach hierin een suggestie heeft gegeven.

Tabel 4

Overzicht van de door de coach ingevulde inhoudelijke en overstijgende categorieën op de kijkwijzer behorend bij fase 2 per coach per communicatiepartner

	Aandacht	Beurten	Verwijzende comm- unicatie	Onder- handelen over betekenis	Gedeelde betekenis	Imperatieve/ declaratieve comm- unicatie	Narrativiteit	Tast	Communicat iemiddelen en taal	Onder- werpen	Eigen invloed
<i>Coach 1</i>											
CP1	■	■						■	■	■	■
CP2	■	■						■	■	■	■
CP3*											
<i>Coach 1/2*</i>											
CP4*	■	■	■		■	■	■	■	■		
<i>Coach 2</i>											
CP5*											
<i>Coach 3</i>											
CP6	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	
<i>Coach 4</i>											
CP7			■	■	■	■	■				■
CP8				■		■	■	■			
CP9			■	■	■						
CP10				■	■	■					
CP11*	■		■	■	■	■	■				

Noot. ■ = wel ingevuld op de kijkwijzer

*CP = Communicatiepartner

*Coach 1/2 = Coach 2 heeft gecoacht

*CP3 = uitgevallen

*CP4 = kijkwijzer 2.2 mist

*CP5 = geen kijkwijzers ingevuld (kijkwijzers 2.1 en 2.2 missen)

*CP11 = uitgevallen halverwege fase 2 (kijkwijzer 2.2 mist)

Fase 3

Er zijn verschillende categorieën ingevuld op de kijkwijzer door de coaches in fase 3, dit is te zien in tabel 5. In fase 3 is 24,2% van de kijkwijzers niet ingevuld. Daarnaast is 78,6% van de inhoudelijke en overstijgende categorieën ingevuld op de kijkwijzers door de coaches. De categorie onderwerpen is het minst vaak aan bod gekomen en de categorieën betekenisoverdracht, tast en eigen invloed zijn het meest vaak aan bod gekomen op de kijkwijzer.

Kwalitatieve analyse van coach 1

De vraagstelling tijdens het gesprek is in geen enkel gesprek door coach 1 in fase 3 ingevuld op de kijkwijzer.

De communicatiecoach heeft in fase 3 iedere categorie ingevuld op de kijkwijzer, dit is te zien in tabel 5.

Er is een aantal verschillende aspecten besproken door coach 1 in fase 3. Ten eerste beschrijft de communicatiecoach bij de categorie eigen invloed dat de communicatiepartner de cliënt eigen keuzes mag laten maken. Hierbij is de suggestie gegeven om activiteiten af te sluiten als er geen aandacht van de cliënt is. Ten tweede is aangegeven door de coach dat bij de categorie communicatiemiddelen en taal met name tactiele gebaren, verwijzers en foto's worden ingezet. De suggestie om communicatie te verstevigen en nieuwe gebaren in te zetten is hierbij gegeven.

Kwalitatieve analyse van coach 2

Communicatiecoach 2 heeft geen kijkwijzers ingevuld voor fase 3, dit is te zien in tabel 5.

Kwalitatieve analyse van coach 3

De vraagstelling tijdens het gesprek is in elk gesprek door coach 3 in fase 3 ingevuld op de kijkwijzer. De vraagstelling richtte zich hierbij op het uitbreiden van taal in activiteit.

De communicatiecoach heeft verschillende categorieën naar voren laten komen in de gesprekken in fase 3, dit is te zien in tabel 5.

Er is met name aandacht besteed aan de categorie betekenisoverdracht en communicatiemiddelen en taal in de kijkwijzer. Er is door de coach de suggestie gegeven om meer gebruik te maken van gebaren, bewegingen te herhalen en tactiel te communiceren.

De coach sluit goed aan bij de vraag van de communicatiepartner en de inhoud van de interventie, aangezien de vraagstelling betrekking had op het uitbreiden van taal in activiteit en de coach een suggestie heeft gegeven met betrekking tot uitbreiden van taal.

Kwalitatieve analyse van coach 4

De vraagstelling tijdens het gesprek is in elk gesprek door coach 4 in fase 3 ingevuld op de kijkwijzer. De vraagstelling richtte zich op verschillende onderwerpen, namelijk de tactiele inzet, het

gebruik van gebaren, de invloed van interactie, tempo, afstemming en gedeelde betekenis. De vraagstelling vanuit het team is ook een aantal keer op de kijkwijzer ingevuld. Deze was in bijna alle gevallen gericht op hetzelfde, namelijk het aanbieden van een korte tijdslijn.

De communicatiecoach heeft in de gesprekken in fase 3 verschillende categorieën naar voren laten komen, dit is te zien in tabel 5.

Er zijn verschillende suggesties gegeven door de communicatiecoach in fase 3. Volgens de coach zet de communicatiepartner gebaren en tast in, waarbij de suggestie wordt gegeven dit te versterken. Daarnaast is benoemd door de coach dat er veel verbaal wordt gecommuniceerd, wat valt onder de categorie communicatiemiddelen en taal. Als suggestie wordt hierbij gegeven dat er bij de communicatiepartner meer bewustwording moet komen. Ten slotte is bij de categorie gebaren(taal)ontwikkeling ('scaffolding') aangegeven dat de communicatiepartner nieuwe gebaren introduceert, waarbij de suggestie is gedaan om te onderzoeken hoe je een nieuw gebaar in kleine stappen kunt aanleren.

De coach sluit goed aan bij de vraag van de communicatiepartner en de inhoud van de interventie, omdat de coach voor het geven van de suggesties aandacht heeft besteed aan de categorieën uit de vraagstelling, namelijk het gebruik van gebaren behorend bij communicatiemiddelen en taal en gebaren(taal)ontwikkeling ('scaffolding').

Tabel 5

Overzicht van de door de coach ingevulde inhoudelijke en overstijgende categorieën op de kijkwijzer behorend bij fase 3 per coach per communicatiepartner

	Afstemming: interactie- categorieën	Betekenis- overdracht	Imperatieve/ declaratieve communicatie	Gebarentaal ontwikkeling	Tast	Communicatie - middelen en taal	Onderwerpen	Eigen invloed
<i>Coach 1</i>								
CP1								
CP2								
CP3*								
<i>Coach 1/2*</i>								
CP4*								
<i>Coach 2</i>								
CP5*								
<i>Coach 3</i>								
CP6*								
<i>Coach 4</i>								
CP7								
CP8								
CP9								
CP10								
CP11*								

Noot. ■ = wel ingevuld op de kijkwijzer

*CP = Communicatiepartner

*Coach 1/2 = Coach 2 heeft gecoacht

*CP3 = uitgevallen

*CP4 = geen kijkwijzers ingevuld (kijkwijzers 3.1, 3.2 en 3.3 missen)

*CP5 = geen kijkwijzers ingevuld (kijkwijzer 3.1, 3.2 en 3.3 missen)

*CP6 = kijkwijzer 3.3 mist

*CP11 = uitgevallen

Kwalitatieve analyse van de reflectie van de coaches

De reflectie van de coaches betreft de werkrelatie tussen de communicatiecoach en de communicatiepartner. Er zijn verschillende reflectievragen ingevuld op de kijkwijzer door de coaches, maar niet elk onderdeel is frequent ingevuld door de coaches.

Communicatiepartner 1 en coach 1

De communicatiecoach heeft bij alle gesprekken met communicatiepartner 1 de reflectievragen ingevuld. Er is aangegeven dat alle gesprekken goed zijn verlopen. Daarnaast geeft de communicatiecoach aan dat de samenwerking met de communicatiepartner als prettig is ervaren. Aan de hand van het stellen van vragen heeft de communicatiecoach de communicatiepartner geactiveerd. De communicatiepartner was daarnaast in staat om te reflecteren op eigen handelingen. Met behulp van het benoemen van sterke kanten heeft de communicatiecoach het competentiegevoel van de communicatiepartner versterkt. Ten slotte zijn door de coach sterke en verbeterpunten genoemd om mee te nemen naar de volgende individuele coaching. Het sterke punt heeft betrekking op het benoemen van sterke kanten en het verbeterpunt is gericht het stellen van open vragen.

Communicatiepartner 2 en coach 1

De communicatiecoach heeft bij alle gesprekken met communicatiepartner 2 de reflectievragen ingevuld. Alle gesprekken zijn goed verlopen en de samenwerking met de communicatiepartner was prima. De communicatiepartner werd door de communicatiecoach geactiveerd door het gebruik van beelden en het stellen van vragen. Daarnaast was de communicatiepartner goed in staat om te reflecteren op eigen handelingen. Aan de hand van complimenteren kon de communicatiecoach het competentiegevoel van de communicatiepartner versterken. Als verschil met vorige gesprekken is aangegeven dat de communicatiepartner actiever werd. Ten slotte zijn er sterke en verbeterpunten opgesteld door de communicatiecoach. De communicatiepartner aan het woord laten is een sterk punt en het verbeterpunt was open vragen stellen.

Communicatiepartner 3 en coach 1

De communicatiecoach heeft in het gesprek met communicatiepartner 3 alle reflectievragen ingevuld. Er is naar voren gekomen dat het gesprek goed verliep en de samenwerking met de communicatiepartner prima was. Het stopzetten van beelden hielp om de communicatiepartner te activeren. Daarnaast kon de communicatiepartner prima reflecteren op eigen handelingen. Volgens de communicatiecoach is het competentiegevoel van de communicatiepartner versterkt door het benoemen van sterke punten. Ten slotte is als verbeterpunt aangegeven dat de kijkwijzer voorafgaand aan het gesprek moet worden ingevuld.

Communicatiepartner 4 en coach 1

De communicatiecoach heeft bij de gesprekken met communicatiepartner 4 de reflectievragen ingevuld. Er is naar voren gekomen dat het gesprek goed verliep en de samenwerking ontspannen was. Ook is aangegeven dat het de communicatiecoach niet altijd lukt om de communicatiepartner te activeren, maar in het tweede gesprek is benoemd dat dit beter ging. De communicatiepartner kan niet altijd goed reflecteren op eigen handelingen, omdat ze blijft hangen in vaste gedachtes. Het competentiegevoel van de communicatiepartner wordt versterkt door bevestiging te geven. De opgestelde sterke punten van de communicatiecoach zijn sfeer en betrokkenheid en een verbeterpunt is het bieden van meerdere perspectieven.

Communicatiepartner 4 en coach 2

De communicatiecoach heeft bij communicatiepartner 4 de reflectievragen niet ingevuld.

Communicatiepartner 5 en coach 2

Bij communicatiepartner 5 heeft coach 2 de reflectievragen ingevuld. Er is aangegeven dat het gesprek prettig verliep en de samenwerking prima was. Daarnaast kon de communicatiecoach aan de hand van het stellen van sturende vragen de communicatiepartner activeren. De communicatiepartner kon daarnaast goed reflecteren op eigen handelingen. Ten slotte neemt de communicatiecoach als verbeterpunt mee om meer 'to the point' te komen.

Communicatiepartner 6 en coach 3

De communicatiecoach heeft bij alle gesprekken de reflectievragen ingevuld. Er is door de communicatiecoach aangegeven dat het gesprek prettig verliep en de samenwerking met de communicatiepartner goed was. Daarnaast is benoemd door de coach dat de communicatiepartner enthousiast is, waardoor het activeren vanzelf gaat. Daarnaast komt naar voren dat de communicatiepartner goed kan reflecteren op eigen handelingen. Aan de hand van vertrouwen en bevestiging geven heeft de communicatiecoach geprobeerd het competentiegevoel van de communicatiepartner te versterken. Ten slotte heeft de coach twee verbeterpunten genoemd, namelijk beter op de tijd letten en meer aandacht schenken aan hand-onder-handcontact.

Communicatiepartner 7 en coach 4

De communicatiecoach heeft niet bij elk gesprek met communicatiepartner 7 de reflectievragen ingevuld. Uit de gegeven antwoorden van de communicatiecoach is naar voren gekomen dat het gesprek aan het begin wat moeizaam verliep, maar dat dit in de volgende fases beter werd. De samenwerking daarentegen liep vanaf het begin prima. Ook is naar voren gekomen dat de communicatiepartner goed kan reflecteren op eigen handelingen. Wat betreft het versterken van het competentiegevoel van de communicatiepartner geeft de communicatiecoach aan dat er nog meer

sterke punten benoemd mogen worden. Een verschil tussen de gesprekken is dat in de laatste gesprekken de communicatiepartner meer open staat voor het gebruik van gebaren. Tot slot neemt de communicatiecoach als sterk punt mee dat er open vragen zijn gesteld.

Communicatiepartner 8 en coach 4

De communicatiecoach heeft voor alle gesprekken de reflectievragen ingevuld. Volgens de communicatiecoach verliepen de gesprekken goed en was de samenwerking met de communicatiepartner prima. Aan de hand van het stellen van open vragen en het stopzetten van beelden kon de communicatiecoach de communicatiepartner activeren. Ook zijn de beelden gebruikt om het competentiegevoel van de communicatiepartner te versterken. Een verschil tussen de gesprekken is dat de communicatiepartner meer eigen regie neemt. Tot slot zijn door de communicatiecoach verbeterpunten opgesteld, namelijk doorvragen en regie in handen van de communicatiepartner leggen.

Communicatiepartner 9 en coach 4

De communicatiecoach heeft niet bij alle gesprekken met communicatiepartner 9 de reflectievragen ingevuld. Er is aangegeven door de communicatiecoach dat de gesprekken erg vlot verliepen en dat de samenwerking met de communicatiepartner goed was. De communicatiepartner was goed in staat te reflecteren op eigen handelingen. Daarnaast werd de communicatiepartner geactiveerd aan de hand van beelden en het stellen van vragen, maar de communicatiepartner was zelf ook al erg actief. Met behulp van complimenteren werd het competentiegevoel van de communicatiepartner versterkt. Tot slot is volgens de communicatiecoach een sterk punt dat de krachten van de communicatiepartner werden benoemd. Een verbeterpunt voor de communicatiecoach is vragen stellen aan de communicatiepartner.

Communicatiepartner 10 en coach 4

De communicatiecoach heeft bij alle gesprekken met communicatiepartner 10 de reflectievragen ingevuld. Volgens de communicatiecoach verliep het gesprek goed, want er was een goede afstemming met de communicatiepartner. Ook de samenwerking verliep prima. Wat betreft het reflecteren op eigen handelingen geeft de communicatiecoach aan dat de communicatiepartner geneigd is alleen te kijken naar zwakke kanten. Aan de hand van beelden en het stellen van vragen heeft de communicatiecoach de communicatiepartner geprobeerd te activeren. De communicatiecoach heeft door complimenten te geven geprobeerd het competentiegevoel van de communicatiepartner te versterken. Een verschil tussen de gesprekken was dat er meer werd doorgevraagd in de latere gesprekken. Tot slot heeft de communicatiecoach als sterke punten benoemd dat de vaardigheden open vragen stellen en samenvatten werden ingezet.

Communicatiepartner 11 en coach 4

De communicatiecoach heeft voor alle gesprekken met communicatiepartner 11 de reflectievragen ingevuld. Er is aangegeven door de coach dat er een goed feedbackgesprek geweest is met de communicatiepartner over het handelen en de non-verbale communicatie van de coach. De communicatiepartner werd hier namelijk onzeker van. Volgens de coach was het confronterend om feedback te krijgen, maar het is wel op een positieve manier besproken. Daarnaast was volgens de communicatiecoach de communicatiepartner zelf actief. Als de communicatiecoach de communicatiepartner toch wilde activeren werden open vragen gesteld. Ook geeft de communicatiecoach aan dat de communicatiepartner kan reflecteren op eigen handelingen, maar dat ze het wel moeilijk vindt om nieuwe inzichten toe te laten. Wegens het feedbackgesprek wat vooraf heeft plaatsgevonden leek de communicatiepartner tijdens het latere gesprek meer open en ontspannen. Tot slot heeft de communicatiecoach sterke en verbeterpunten opgesteld. Het geven van ontvangstbevestiging was een sterk punt en het verbeterpunt was gericht op de eigen non-verbale communicatie.

Discussie

Conclusies

Met dit onderzoek werd beoogd meer inzicht te krijgen in welke mate de kijkwijzers, ingevuld door de communicatiecoaches, overeenkomen met de opzet van de interventie IC&T. De onderzoeksvraag hierbij luidde als volgt: *“In hoeverre hebben coaches de interventie Invloedrijke Communicatie en Taal uitgevoerd zoals beoogd in de interventie IC&T gedurende de coaching van betrokken communicatiepartners?”*. Aan de hand van de volgende twee deelvragen is de onderzoeksvraag onderzocht: 1) ‘In welke mate worden de categorieën van de kijkwijzers door de coaches besproken?’ 2) ‘Hoe beoordelen de coaches de werkrelatie met de communicatiepartners?’.

Dit is onderzocht aan de hand van de op de kijkwijzer ingevulde categorieën van de interventie IC&T door de coaches. In fase 1 is 9,1% van de kijkwijzers niet ingevuld en in de coachgesprekken van fase 1 werd 83,6% van de inhoudelijke en overstijgende categorieën ingevuld op de kijkwijzers door de coaches. In fase 2 is 31,8% van de kijkwijzers niet ingevuld en in de coachgesprekken van fase 2 werd 52,5% van de inhoudelijke en overstijgende categorieën ingevuld op de kijkwijzers door de coaches. In fase 3 is 24,2% van de kijkwijzers niet ingevuld en in de coachgesprekken van fase 3 werd 78,6% van de inhoudelijke en overstijgende categorieën ingevuld op de kijkwijzers door de coaches. Daarnaast is er een aantal categorieën frequent weinig ingevuld op de kijkwijzers door de communicatiecoaches gedurende de drie fases. In de coachgesprekken in fase 1 van de interventie zijn de categorieën initiatieven, communicatiemiddelen en taal en eigen invloed frequent weinig ingevuld op de kijkwijzer door de coaches. In de coachgesprekken in fase 2 van de interventie zijn de categorieën communicatiemiddelen en taal, onderwerpen en eigen invloed frequent weinig ingevuld op de kijkwijzer door de coaches. In de coachgesprekken in fase 3 van de interventie zijn de

categorieën imperatieve en/of declaratieve communicatie, communicatiemiddelen en taal en onderwerpen frequent weinig ingevuld op de kijkwijzer door de coaches. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er relatief groot aantal kijkwijzers niet is ingevuld door de coaches, met name in fase 2. Daarnaast kan de conclusie worden getrokken dat in de coachgesprekken een selectie van categorieën is ingevuld op de kijkwijzer door de coaches, zoals werd verwacht. Ook met name in fase 2 zijn de minste categorieën ingevuld op de kijkwijzer. Tot slot kan de conclusie worden getrokken dat de categorieën communicatiemiddelen en taal, onderwerpen en eigen invloed het minst vaak zijn ingevuld op de kijkwijzer tijdens de verschillende fases.

Aan de hand van de reflectievragen uit de kijkwijzer is onderzocht hoe de werkrelatie met de communicatiepartner werd beoordeeld door de communicatiecoach. Volgens (Ramos-Sanchez et al., 2002) is de werkrelatie afhankelijk van verschillende factoren. In het reflectieonderdeel op de kijkwijzers zijn meerdere vragen met betrekking tot de relatie met de communicatiepartner gesteld. Over het algemeen is volgens de communicatiecoach het gesprek en de samenwerking met de communicatiepartner goed verlopen. Een enkele keer is aangegeven dat het gesprek en de samenwerking moeizaam verliep. De werkrelatie met de communicatiepartner is door de coach over het algemeen goed beoordeeld. Dit zou betekenen dat er een positieve werkrelatie bestaat, wat het coaching proces mogelijk heeft bevorderd (Baron & Morin, 2009; De Haan et al., 2013; Gyllensten & Palmer, 2007; Kemp, 2008). De reflectievragen zijn echter niet volledig ingevuld op de kijkwijzer, waardoor slechts voorzichtig geconcludeerd kan worden dat de communicatiecoaches de werkrelatie met de communicatiepartner als prettig hebben ervaren.

Een mogelijke verklaring voor het niet volledig uitvoeren van de interventie IC&T zoals beoogd is dat de coaches zich niet konden vinden in de manier van coaching zoals volgens de interventie de bedoeling was. In het onderzoek van Søvik (2016) is gebleken dat de coaches een sceptische houding hadden ten aanzien van het programma, waardoor ze op eigen initiatief een aantal aanpassingen aan het programma hebben gedaan en niet alle principes nauwkeurig ingezet hadden.

Daarnaast zou een mogelijke verklaring voor het invullen van een selectie van de categorieën op de kijkwijzer door de coach kunnen zijn dat wegens verschillen in communicatieniveau van de cliënten de communicatiepartners niet alle categorieën van de fases ingezet kunnen hebben. Als een cliënt met zijn of haar niveau in fase 1 of 2 zit, werd door de communicatiepartner mogelijk geen categorieën uit fase 3 ingezet. Ook is het mogelijk dat de coaches focus gelegd hebben op de categorie die centraal stond in de fase, zoals de categorie onderhandelen over betekenis in fase 2, waardoor categorieën die centraal stonden in een andere fase niet zijn ingevuld op de kijkwijzer.

Beperkingen

De grootste beperking in dit onderzoek is de subjectiviteit van de communicatiecoaches. De kijkwijzers zijn ingevuld volgens interpretatie van de coaches. De data die in dit onderzoek zijn

gebruikt bestaat enkel uit de door de coach ingevuld kijkwijzers, op basis hiervan is onduidelijk wat er daadwerkelijk tijdens de gesprekken is gebeurd.

Daarnaast is er een aantal kijkwijzers die missen of door de communicatiecoaches niet volledig zijn ingevuld. Dat de categorieën op de kijkwijzers niet zijn ingevuld hoeft niet te betekenen dat de coaches de categorieën daadwerkelijk niet hebben besproken met de communicatiepartners. Daarnaast is het mogelijk dat de categorieën op de kijkwijzers wel zijn ingevuld door de communicatiecoaches, maar vervolgens niet zijn besproken met de communicatiepartners.

Wat betreft de reflectievragen van de kijkwijzer geldt dezelfde beperking. Een aantal coaches heeft niet alle reflectievragen volledig ingevuld en in een enkel geval is het volledige reflectieonderdeel overgeslagen, namelijk door coach 2 en coach 4. Dit heeft tot gevolg dat de conclusies over de werkrelatie tussen de communicatiecoach en de communicatiepartner voorzichtig zijn getrokken.

Bovendien is er een aantal kijkwijzers met de hand geschreven, waardoor deze kijkwijzers overgetypt moesten worden. Niet alle geschreven tekst uit de kijkwijzer was goed leesbaar, dus bestond het risico op verkeerde interpretatie van de tekst door de onderzoeker.

Ook is er maar door één persoon gecodeerd, wat betekent dat er geen controle is geweest op het coderen door een tweede persoon. Subjectiviteit van de onderzoeker bij het coderen van de kijkwijzers speelt hierbij een rol, wat tot gevolg kan hebben dat data mogelijk niet valide en betrouwbaar zijn (Goossens, 2018).

Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

In het vervolg zou onderzocht kunnen worden waarom de communicatiecoaches bepaalde categorieën niet hebben ingevuld op de kijkwijzer. Mogelijk hebben de coaches hier specifieke redenen voor en volgens Durlak en Dupre (2008) kan het voor de onderzoekers waardevol zijn voor de programma-integriteit om bepaalde aanpassingen van de uitvoerders van de interventie mee te nemen in de opzet van het programma.

Daarnaast kan bij volgend onderzoek onderzocht worden hoe de communicatiepartners de werkrelatie met de communicatiecoach hebben ervaren. De reflectievragen zijn in dit huidig onderzoek, als onderdeel van de kijkwijzer, ingevuld door de communicatiecoaches. Er is een evaluatieonderdeel ingevuld door de communicatiepartners na de inzet van de interventie IC&T. Mogelijk kunnen de uitkomsten van het evaluatieonderdeel, ingevuld door de communicatiepartners, worden meegenomen in een volgend onderzoek. Met deze uitkomsten kan eventueel een interessante uitspraak worden gedaan over de beoordeling van de werkrelatie door de communicatiepartner, om hieruit vervolgens op te maken of de werkrelatie overeenkomstig wordt beoordeeld door zowel de coach als de communicatiepartner.

Ten slotte zou in het vervolg mogelijk focus gelegd kunnen worden op de opnames van de gesprekken tussen de communicatiecoach en de communicatiepartner. In dit huidig onderzoek geldt de

subjectiviteit van de communicatiecoaches, aangezien de coaches de kijkwijzer volgens eigen interpretatie heeft ingevuld. Mogelijk wordt meer duidelijk wat daadwerkelijk is gebeurd tijdens de gesprekken als de opnames van de gesprekken ook worden meegenomen in het onderzoek.

Aanbeveling voor de praktijk

Een aanbeveling voor de uitvoering van de interventie in de praktijk is het opstellen van een begrijpelijk interventieprotocol. In dit interventieprotocol zou een duidelijk stappenplan voor de coaches voor het toepassen van de interventie vastgelegd moeten worden, waaronder aandacht wordt besteed aan het bespreken van de verschillende categorieën uit de interventie. Mocht het zo zijn dat de coaches zich niet kunnen vinden in het programma van de interventie, kan het waardevol zijn dat de coaches aan de onderzoekers doorgeven op welk vlak het programma niet bij hen aansluit en welke aanpassingen volgens de coaches gedaan kunnen worden. Volgens Durlak en DuPre (2008) helpt de afstemming tussen de onderzoekers en de uitvoerders van de interventie om de programma-integriteit te bewaken.

Referenties

- Ask Larsen, F. (2016). *Congenital deafblindness and bodily-tactile language acquisition*. PhD-thesis. Copenhagen: University of Copenhagen. ISBN-978-87-7611-974-4.
- Barlow, D.H., Nock, M.K. & Hersen, M (2009). *Single case experimental designs: Strategies for studying behavior change (3rd ed.)*. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Baron, L. & Morin, L. (2009). The Coach-Coachee Relationship in Executive Coaching: A Field Study. *Human Resource Development Quarterly*, 20, 85-106.
- Bruce, S.M. (2005). The Impact of Congenital Deafblindness on the Struggle to Symbolism. *International Journal of Disability, Development and Education*, 52(3), 233-251.
- Damen, S., Janssen, M.J., Ruijsenaars, W. A. J. J. M., & Schuengel, C. (2014). Intersubjectivity effects of the high-quality communication intervention in people with deafblindness. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 20(2), 191-201. <https://doi.org/10.1093/deafed/evn001>.
- Damen, S., Prain, M., & Martens, M. (2020). Video-feedback interventions for improving interactions with individuals with congenital deaf blindness: a systematic review. *Journal of Deafblind Studies on Communication*, 6(1). <https://doi.org/10.21827/jdbsc.6.36191>.
- De Haan, E., Duckworth, A., Birch, D & Jones, C. (2013). Executive coaching outcome research: The contribution of common factors such as relationship, personality match, and self-efficacy. *Consulting Psychology Journal Practice & Research*, 65(1).
- Durlak, J. A., & DuPre, E. P. (2008) Implementation matters: a review of research on the influence of implementation on program outcomes and the factors affecting implementation. *American Journal of Community Psychology*, 41(3-4), 327-50. <https://doi.org/10.1007/s10464-008-9165-0>.

- Evenhuis, H. M., Evenhuis, H. M., Theunissen, M., Denkers, I., Verschuure, H., & Kemme, H. (2001). Prevalence of visual and hearing impairment in a Dutch institutionalized population with intellectual disability. *Journal Of Intellectual Disability Research*, 45(5), 457-464.
- Fukkink, R. G. (2008). Video feedback in widescreen: a meta-analysis of family programs. *Clinical Psychology Review*, 28(6), 904-16. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2008.01.003>.
- Goossens, F.A. (2018). *Observeren in psychologie en pedagogiek: methodologie en rapportage* (eerste druk). Coutinho.
- Gyllensten, K., & Palmer, S (2007). The Coaching Relationship: An Interpretative Phenomenological Analysis. *International Coaching Psychology Review*, 2(2), 168-177.
- Haakma, I., Janssen, M.J., Minnaert, A.E.M.G. (2016). Understanding the relationship between teacher behavior and motivation in students with acquired deafblindness. *American Annals of the Deaf*, 161(3), 314-326.
- Harn, B., Parisi, D. & Stoolmiller, M. (2013). Balancing Fidelity with Flexibility and Fit: What do we really know about fidelity in schools? *Exceptional children*, 79, 181-193.
- Hsieh, H.F. & Shannon, S.E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative Health Research*, 15, 1277-1288.
- Janssen, M. J., Riksen-Walraven, J. M., & Van Dijk, J. P. M. (2003). Contact: effects of an intervention program to foster harmonious interactions between deaf-blind children and their educators. *Journal of Visual Impairment & Blindness*, 97(4), 215–29.
- Kemp, T. (2008). Coach Self-Management: The Foundation of Coaching Effectiveness. In D. Drake, D. Brennon & K. Groetz (Eds.), *The Philosophy and Practice of Coaching: Insights and Issues for a New Era* (pp. 261-275). San Francisco, CA: John Wiley.
- Ramos-Sánchez L., Esnil, E., Goodwin, A., Riggs, S., Touster, L. O., Wright, L. K., Ratanasiripong, P., & Rodolfa, E. (2002). Negative supervisory events: Effects on supervision and supervisory alliance. *Professional Psychology: Research and Practice*, 33(2), 197-202.
- Søvik, M. L., Larsen, T., Tjomsland, H., & Samdal, O. (2016). Evaluating the implementation of the empowering coaching™ programme: balancing fidelity and adaptation. *Health Education*, 116(3), 238–258.
- Van Loon, D., Van der Meulen, B. & Minnaert, A. (2011). *Effectonderzoek in de gedragswetenschappen. Methodologische moeilijkheden en mogelijkheden. (Effect research in behavioural sciences. Methodological difficulties and possibilities)*. Den Haag: Boom Lemma.

Bijlage 1

Gewone kijkwijzer – fase 1

KIJKWIJZER Individuele coaching. Vertel Het!

Communicatiepartner:

Fase 1: Afstemming

Communicatiecoach:

Naam cliënt	:	
Activiteit	:	
Coaching gesprek nummer	:	
Datum gesprek	:	
Datum filmopname	:	
Opname code	:	

Vraagstelling tijdens het gesprek:
Vraagstelling vanuit team:

Categorieën	Wat zie je?	Welke doelen zou je kunnen stellen? Hoe zou je dat kunnen bereiken?
Ervaringen		

<p>Creëert de communicatiepartner toegankelijke tactiele ervaringen voor de cliënt? Krijgt de cliënt tijd om zelf te ontdekken/exploreren? Wat lijkt hierbij het meest interessant voor de cliënt?</p>		
<p>Aandacht Waar gaat de aandacht van de cliënt naar uit? Merkt de communicatiepartner dit op? Kan de cliënt merken dat de communicatiepartner aandacht heeft voor hem/haar? Ontstaat er gedeelde aandacht? Hoe wordt hierbij de tast ingezet en is er hand-onder-hand contact</p>		
<p>Initiatieven Laat de cliënt communicatie initiatieven zien? Hoe doet de cliënt dit (oogcontact, lichaamshouding, middels tast)? Laat de communicatiepartner merken dat hij initiatieven heeft opgemerkt?</p>		
<p>Beurten Kan de cliënt de beurt nemen en de beurt afgeven? Kan de communicatiepartner dit? Is het aantal beurten gelijk verdeeld? Is de duur van de beurt van de cliënt hetzelfde als de communicatiepartner? Gebeurt dit op tactiele wijze? Wie neemt hierin het initiatief? Wordt co-actief bewegen in gezet en het stoppen van de beweging om een beurt uit te lokken?</p>		
<p>Affectieve betrokkenheid Laat de cliënt emoties zien? Worden deze gedeeld of zouden deze gedeeld kunnen worden (middels tast)?</p>		

<p>Regulatieaspecten Wat is het tempo van de cliënt? Wat is het tempo van de communicatiepartner en zijn deze afgestemd? Heeft de cliënt verwerkingstijd nodig en wordt deze geboden? Wat is het spanningsniveau van cliënt en communicatiepartner?</p>		
<p>Tast Op welke manier zet de communicatiepartner tast in, in de communicatie? Hoe zet de cliënt tast in? (denk aan tactiele wijze, natuurlijke en of conventionele gebaren, beurtwisseling of haptische strategieën).</p>		
<p>Communicatiemiddelen en taal Hoe communiceert de communicatiepartner met de cliënt; middels verwijzers, (tactiele) gebarentaal of op andere wijze? Sluit de communicatiepartner aan bij de gebaren/taal van de cliënt, hoe is dit zichtbaar? Wordt hand-onder-hand ingezet bij het maken van gebaren? Probeert de communicatiepartner de cliënt nieuwe gebaren aan te leren, en hoe? (vb. voelbaar voordoen, samendoen) Zoekt de communicatiepartner naar de betekenis van de eigen (idiosyncratische) gebaren van de cliënt?</p>		

<p>Onderwerpen Welke onderwerpen komen aan bod. Wie brengt deze onderwerpen in? Gaat de begeleider door op het onderwerp van de cliënt? Gaat de cliënt door op het onderwerp van de begeleider? Oefent de cliënt invloed uit op de onderwerpen? Bepaalt hij/zij waar het over gaat, kan de cliënt het onderwerp wijzigen?</p>		
<p>Eigen invloed Krijgt de cliënt de mogelijkheid om het contact zelf te starten en te stoppen de duur van het contact te bepalen? Stimuleert de communicatiepartner zelfstandig handelen en eigen keuzes door de cliënt?</p>		

De coach aan het woord:

Hoe verliep het gesprek in het algemeen? (wat liep er goed/minder goed)

Hoe verliep de samenwerking tussen jou en de communicatiepartner:

Lukt het je om de communicatiepartner te activeren, en zo ja, hoe?

In welke mate kan de communicatiepartner reflecteren op zijn/haar eigen handelen?

Hoe kun je het gevoel van competentie van de communicatiepartner versterken?

Is en in hoeverre is er een verschil merkbaar tussen dit en het vorige gesprek?

Wat neem je voor jezelf mee naar de volgende individuele coaching? (Sterke punten + verbeterpunten)

Gewone kijkwijzer – fase 2

KIJKWIJZER Individuele coaching. Vertel Het!

Communicatiepartner:

Fase 2: Betekenisoverdracht

Communicatiecoach:

Naam cliënt	:	
Activiteit	:	
Coaching gesprek nummer	:	
Datum gesprek	:	
Datum filmopname	:	
Opname code	:	

Vraagstelling tijdens het gesprek:
Vraagstelling vanuit team:

Categorieën	Wat zie je?	Welke doelen zou je kunnen stellen? Hoe zou je dat kunnen bereiken?
Aandacht		

<p>Waar gaat de aandacht van de cliënt naar uit? Merkt de communicatiepartner dit op? Kan de cliënt merken dat de communicatiepartner aandacht heeft voor hem/haar? Ontstaat er gedeelde aandacht? Hoe wordt hierbij de tast ingezet en is er hand-onder-hand contact</p>		
<p>Beurten Kan de cliënt de beurt nemen en de beurt afgeven? Kan de communicatiepartner dit? Is het aantal beurten gelijk verdeeld? Is de duur van de beurt van de cliënt hetzelfde als de communicatiepartner? Gebeurt dit op tactiele wijze? Wie neemt hierin het initiatief? Wordt co-actief bewegen ingezet en het stoppen van de beweging om een beurt uit te lokken?</p>		
<p>Verwijzende communicatie Verwijst de cliënt naar een voorwerp, gebeurtenis of persoon? Hoe laat de cliënt dit zien? Middels inzetten van de tast? Is het helder wat de (communicatieve) betekenis van de verwijzing is?</p>		
<p>Onderhandelen over betekenis Wat zet de communicatiepartner in om achter de betekenis van de verwijzing van de cliënt te komen? Hoe reageert de cliënt hierop? Wie neemt het initiatief tijdens de onderhandeling? Let hier ook op hand-onder hand contact en het inzetten van de tast.</p>		

<p>Gedeelde betekenis De communicatiepartner laat de cliënt weten dat hij/zij de communicatieve betekenis van de ander begrijpt. Welke strategieën zet de communicatiepartner in? Hoe laat de cliënt vervolgens weten dit te begrijpen? Wanneer er geen sprake is van een gedeelde betekenis, hoe wordt dit aangegeven? Let ook hier op het inzetten van de tast en gebruik van hand-onder-hand contact.</p>		
<p>Imperatieve en of declaratieve communicatie Is de communicatieve uiting van de cliënt gericht op het verkrijgen van iets of iemand? Of is de uiting gericht op het delen van een (samen beleefde) ervaring of op iets in de toekomst? Stimuleert de communicatiepartner declaratieve communicatie/ geeft hij een voorbeeld hiervan? Bij declaratieve communicatie: wie neemt hierin het initiatief, hoe wordt hier vervolgens door de ander op gereageerd?</p>		
<p>Narrativiteit (verhalend communiceren) Wordt er door de cliënt en de partner gecommuniceerd over iets wat is geweest of gaat komen? Ondersteunt de communicatiepartner de cliënt bij het creëren van een persoonlijk verhaal?</p>		

<p>Tast Op welke manier zet de communicatiepartner tast in, in de communicatie? Hoe zet de cliënt tast in? (denk aan tactiele wijze, natuurlijke en of conventionele gebaren, beurtwisseling of haptische strategieën).</p>		
<p>Communicatiemiddelen en taal Hoe communiceert de communicatiepartner met de cliënt; middels verwijzers, (tactiele) gebarentaal of op andere wijze? Sluit de communicatiepartner aan bij de gebaren/taal van de cliënt, hoe is dit zichtbaar? Wordt hand-onder-hand ingezet bij het maken van gebaren? Probeer de communicatiepartner de cliënt nieuwe gebaren aan te leren, en hoe? (vb. voelbaar voordoen, samendoen) Zoekt de communicatiepartner naar de betekenis van de eigen (idiosyncratische) gebaren van de cliënt?</p>		
<p>Onderwerpen Welke onderwerpen komen aan bod. Wie brengt deze onderwerpen in? Gaaf de begeleider door op het onderwerp van de cliënt? Gaaf de cliënt door op het onderwerp van de begeleider? Oefent de cliënt invloed uit op de onderwerpen? Bepaalt hij/zij waar het over gaat, kan de cliënt het onderwerp wijzigen?</p>		

<p>Eigen invloed Krijgt de cliënt de mogelijkheid om het contact zelf te starten en te stoppen de duur van het contact te bepalen? Stimuleert de communicatiepartner zelfstandig handelen en eigen keuzes door de cliënt?</p>		
---	--	--

De coach aan het woord:

Hoe verliep het gesprek in het algemeen? (wat liep er goed/minder goed)

Hoe verliep de samenwerking tussen jou en de communicatiepartner:

Lukte het je om de communicatiepartner te activeren, en zo ja, hoe?

In welke mate kan de communicatiepartner reflecteren op zijn/haar eigen handelen?

Kon je het gevoel van competentie van de communicatiepartner versterken en zo ja, hoe?

Is er een verschil merkbaar tussen dit en het vorige gesprek en waarom?

Wat neem je voor jezelf mee naar de volgende individuele coaching? (Sterke punten + verbeterpunten)

Gewone kijkwijzer – fase 3

KIJKWIJZER Individuele coaching. Vertel Het!

Communicatiepartner:

Fase 3: versterken fase 1+2 en uitbreiding taal

Communicatiecoach:

Naam cliënt	:	
Activiteit	:	
Coaching gesprek nummer	:	
Datum gesprek	:	
Datum filmopname	:	
Opname code	:	

Vraagstelling tijdens het gesprek:
Vraagstelling vanuit team:

Categorieën	Wat zie je?/ besproken	Toelichting: welke doelen zou je kunnen stellen? Hoe zou je dat kunnen bereiken?
Afstemming: interactie categorieën		

<p>Wat laat de cliënt zien, gericht op het komen tot afstemming? En hoe reageert de communicatiepartner hierop? Denk hierbij aan onder andere: initiatieven, aandacht, beurtwisseling en de regulatie aspecten. Wanneer dit terugkomt, graag beschrijven hoe dit eruit ziet.</p>		
<p>Betekenisoverdracht: is er sprake van het onderhandelen over betekenis tussen de cliënt en de communicatiepartner? Wat zet de communicatiepartner in? Hoe ziet de onderhandeling eruit?</p> <p>Hoe komen de volgende onderdelen aan de orde: verwijzende communicatie, gedeelde betekenis. Licht dit waar mogelijk toe met voorbeelden.</p>		

<p>Imperatieve en of declaratieve communicatie Is de communicatieve uiting van de cliënt gericht op het verkrijgen van iets of iemand?</p> <p>Of is de uiting gericht op het delen van een (samen beleefde) ervaring of op iets in de toekomst? Stimuleert de communicatiepartner declaratieve communicatie/ geeft hij een voorbeeld hiervan? Bij declaratieve communicatie: wie neemt hierin het initiatief, hoe wordt hier vervolgens door de ander op gereageerd?</p>		
<p>Tast Op welke manier zet de communicatiepartner tast in, in de communicatie? Hoe zet de cliënt tast in? (denk aan tactiele wijze, natuurlijke en of conventionele gebaren, beurtwisseling of haptische strategieën/ BET's).</p>		
<p>Communicatiemiddelen en taal Hoe communiceert de communicatiepartner met de cliënt; middels verwijzers, (tactiele) gebarentaal of op andere wijze? Sluit de communicatiepartner aan bij de gebaren/taal van de cliënt, hoe is dit zichtbaar? Wordt hand-onder-hand ingezet bij het maken van gebaren? Probeert de communicatiepartner de cliënt nieuwe gebaren aan te leren, en hoe? (vb. voelbaar voordoen, samendoen) Zoekt de communicatiepartner naar de betekenis van de eigen (idiosyncratische) gebaren van de cliënt?</p>		

<p>Gebaren(taal) ontwikkeling ('scaffolding')</p> <p>Past de communicatiepartner zijn/haar gebarentaal aan op het niveau van de cliënt?</p> <p>Worden gebaren toegevoegd aan de activiteit die wordt gedaan, of toegevoegd aan het object dat centraal staat?</p> <p>Lokt de partner gebaren uit richting de cliënt? Breidt de partner de gebaren uit, door bijvoorbeeld een nieuw gebaar aan een huidig gebaar te koppelen? (twee woords-zinnen, actie zinnen.</p> <p>Worden er samen gebaren gemaakt (dit is geen hand-onder-hand, maar samen creëren)?</p>		
<p>Onderwerpen</p> <p>Welke onderwerpen komen aan bod. Wie brengt deze onderwerpen in?</p> <p>Gaat de begeleider door op het onderwerp van de cliënt?</p> <p>Gaat de cliënt door op het onderwerp van de begeleider?</p> <p>Oefent de cliënt invloed uit op de onderwerpen?</p> <p>Bepaalt hij/zij waar het over gaat, kan de cliënt het onderwerp wijzigen?</p>		
<p>Eigen invloed</p> <p>Krijgt de cliënt de mogelijkheid om het contact zelf te starten en te stoppen de duur van het contact te bepalen? Stimuleert de communicatiepartner zelfstandig handelen en eigen keuzes door de cliënt?</p>		

De coach aan het woord:

Hoe verliep het gesprek in het algemeen? (wat liep er goed/minder goed)

Hoe verliep de samenwerking tussen jou en de communicatiepartner:

Lukte het je om de communicatiepartner te activeren, en zo ja, hoe?

In welke mate kan de communicatiepartner reflecteren op zijn/haar eigen handelen?

Kon je het gevoel van competentie van de communicatiepartner versterken en zo ja, hoe?

Is er een verschil merkbaar tussen dit en het vorige gesprek en waarom?

Wat neem je voor jezelf mee naar de volgende individuele coaching? (Sterke punten + verbeterpunten)

Bijlage 2

Verkorte kijkwijzer – fase 1

KIJKWIJZER Individuele coaching. Vertel Het! Verkorte versie

Communicatiepartner:

Communicatiecoach:

Fase 1: Afstemming

Naam cliënt :
Activiteit :

Coaching gesprek nummer :
Datum gesprek :
Datum filmopname :
Opname code :

Vraagstelling tijdens het gesprek:

Vraagstelling vanuit team:

Een kort verslag van het gesprek: (o.a. wat kwam er aan bod, welke doelen zijn geformuleerd?)

Welke categorieën zijn besproken? Kruis deze aan + eventueel een korte toelichting	Besproken	Toelichting
Ervaringen		
Aandacht		
Initiatieven		
Beurten		
Affectieve betrokkenheid		
Regulatieaspecten		
Tast		
Communicatiemiddelen en taal		
Onderwerpen		
Eigen invloed		

De coach aan het woord:

Hoe verliep het gesprek in het algemeen? (wat liep er goed/minder goed)

Hoe verliep de samenwerking tussen jou en de communicatiepartner:

Lukt het je om de communicatiepartner te activeren, en zo ja, hoe?

In welke mate kan de communicatiepartner reflecteren op zijn/haar eigen handelen?

Hoe kun je het gevoel van competentie van de communicatiepartner versterken?

Is en in hoeverre is er een verschil merkbaar tussen dit en het vorige gesprek?

Wat neem je voor jezelf mee naar de volgende individuele coaching? (sterke punten+ verbeterpunten)

Verkorte kijkwijzer – fase 2

KIJKWIJZER Individuele coaching. Vertel Het! Verkorte versie

Communicatiepartner:

Communicatiecoach:

Fase 2: Betekenisoverdracht

Naam cliënt :
Activiteit :

Coaching gesprek nummer :
Datum gesprek :
Datum filmopname :
Opname code :

Vraagstelling tijdens het gesprek:

Vraagstelling vanuit team:

Een kort verslag van het gesprek: (o.a. wat kwam er aan bod, welke doelen zijn geformuleerd?)

Welke categorieën zijn er besproken? Kruis deze aan + eventueel een korte toelichting	Besproken	Toelichting
Aandacht		
Beurten		
Verwijzende communicatie		
Onderhandelen over betekenis		
Gedeelde betekenis		
Imperatieve en of declaratieve communicatie		
Narrativiteit (verhalend communiceren)		
Tast		
Communicatiemiddelen en taal		
Onderwerpen		
Eigen invloed		

De coach aan het woord:

Hoe verliep het gesprek in het algemeen? (wat liep er goed/minder goed)

Hoe verliep de samenwerking tussen jou en de communicatiepartner:

Lukte het je om de communicatiepartner te activeren, en zo ja, hoe?

In welke mate kan de communicatiepartner reflecteren op zijn/haar eigen handelen?

Kon je het gevoel van competentie van de communicatiepartner versterken en zo ja, hoe?

Is er een verschil merkbaar tussen dit en het vorige gesprek en waarom?

Wat neem je voor jezelf mee naar de volgende individuele coaching? (Sterke punten + verbeterpunten)

Verkorte kijkwijzer – fase 3

KIJKWIJZER Individuele coaching. Vertel Het! Verkorte versie

Communicatiepartner:

Fase 3: verstevigen fase 1 +2 en uitbreiding taal

Communicatiecoach:

Naam cliënt :
Activiteit :

Coaching gesprek nummer :
Datum gesprek :
Datum filmopname :
Opname code :

Vraagstelling tijdens het gesprek:

Vraagstelling vanuit team:

Een kort verslag van het gesprek: (o.a. wat kwam er aan bod, welke doelen zijn geformuleerd?)

--

Welke onderdelen zijn besproken? Kruis deze aan + eventueel een korte toelichting	Besproken	Toelichting
Afstemming: interactiecategorieën (zoals initiatieven nemen, aandacht, beurtwisseling, en de regulatie aspecten).		
Betekenisoverdracht (zoals: onderhandelen over betekenis, bevestigen, gedeelde betekenis)		
Imperatieve en of declaratieve communicatie: (welke vorm zag je terug, hoe stimuleert de communicatiepartner declaratieve communicatie?)		
Tast (hoe wordt dit ingezet, en door wie?)		
Communicatiemiddelen en taal Welke communicatiemiddelen zet de cliënt in? Probeer de communicatiepartner de cliënt nieuwe gebaren te leren?		
Gebarentaalontwikkeling		

Voegt de communicatiepartner (nieuwe) gebaren toe aan de situatie? Worden er samen nieuwe gebaren gemaakt?		
Eigen invloed Kan de cliënt onderwerp van gesprek bepalen? Eigen keuzes en zelfstandig handelen: worden deze beïnvloedt door de communicatiepartner?		

De coach aan het woord:

Hoe verliep het gesprek in het algemeen? (wat liep er goed/minder goed)

Hoe verliep de samenwerking tussen jou en de communicatiepartner:

Lukte het je om de communicatiepartner te activeren, en zo ja, hoe?

In welke mate kan de communicatiepartner reflecteren op zijn/haar eigen handelen?

Kon je het gevoel van competentie van de communicatiepartner versterken en zo ja, hoe?

Is er een verschil merkbaar tussen dit en het vorige gesprek en waarom?

Wat neem je voor jezelf mee naar de volgende individuele coaching? (Sterke punten + verbeterpunten)

